

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.4.15
KOM(2010)165 galutinis

2008/0223 (COD)

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS
EUROPOS PARLAMENTUI**

**pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį
dėl**

**Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl
Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo (nauja
redakcija) priėmimo**

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS
EUROPOS PARLAMENTUI**

**pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį
dėl**

**Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl
Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pastatų energinio naudingumo (nauja
redakcija) priėmimo**

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymas Europos Parlamentui ir Tarybai pateiktas 2008 m. lapkričio 13 d.
(COM (2008) 0780 – COD/2008/0223)

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė 2009 m. gegužės 13 d.
pateikta

Regionų komiteto nuomonė pateikta 2009 m. balandžio
24 d.

Po pirmojo svarstymo Europos Parlamento nuomonė pateikta 2009 m. balandžio
23 d.

Tarybos pozicija per pirmąjį svarstymą priimta 2010 m. balandžio
14 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/91/EB dėl pastatų energinio naudingumo išdėstoma nauja redakcija siekiant paaiškinti ir supaprastinti tam tikras nuostatas, išplėsti direktyvos taikymo sritį ir sustiprinti tam tikras jos nuostatas, kad jos būtų veiksmingesnės, ir numatyti viešojo sektoriaus pirmąjį vaidmenį. Galiojančios direktyvos tikslai bei principai nekeičiami, konkrečius energinio naudingumo reikalavimus ir toliau leidžiama nustatyti valstybėms narėms.

**3. PASTABOS DĖL TARYBOS PER PIRMAJĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS
POZICIJOS**

3.1. Bendrosios pastabos dėl Tarybos pozicijos

Suderintos Tarybos pozicijos tekstas iš esmės atitinka Komisijos pasiūlymą, todėl tam tekstui galima pritarti.

3.2. Sutarimas dėl Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos

Suderinta Tarybos pozicija – dviem etapais vykdytų institucijų derybų rezultatas. Pirmajame etape suderintas pasiūlymo turinys, antrajame pasiūlymas suderintas su Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytais deleguotų ir įgyvendinimo teisės aktu (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 ir 291 straipsniai), taip pat teisinio pagrindo reikalavimais.

Dėl pasiūlymo turinio pasakytina, kad 2009 m. lapkričio 30 d. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkas Herbertas Reulas patvirtino, kad Parlamentas pritaria 2009 m. lapkričio 17 d. trišaliame susitikime suderintam tekstui, kuriam 2009 m. lapkričio 20 d. pritarė Nuolatinųjų atstovų komitetas.

Dėl pasiūlymo derinimo su Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo pasakytina, kad Nuolatinųjų atstovų komitetas pasiektam kompromisui pritarė 2010 m. kovo 24 d., o Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkas H. Reulas jį patvirtino 2010 m. kovo 25 d. Suderinta Tarybos pozicija oficialiai priimta 2010 m. balandžio 14 d. laikantis rašytinės procedūros.

Toliau nurodyti pagrindiniai derybų dalykai, dėl kurių susitarta.

Pakeistas teisinis pagrindas (preamble) – atsižvelgdami į tai, kad įsigaliojo Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, teisės aktų leidėjai nutarė remtis kitu teisiniu pagrindu – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 2 dalimi. Įrašyta nauja 1 straipsnio dalis, kurioje pabrėžiama, kad direktyva nustatyti būtiniausi reikalavimai, dėl kurių taikymo valstybėms narėms nekyla kliūčių taikyti arba patvirtinti griežtesnes priemones. Šiems pakeitimams, kuriais netaisoma taikytina sprendimų priėmimo procedūra, Komisija pritaria.

Nuostatos dėl deleguotų ir įgyvendinimo teisės aktų (22–26 straipsniai) – Direktyvoje numatyta, kad jai įsigaliojus Komisijai penkerių metų laikotarpiui, kuris gali būti automatiškai pratęstas, suteikiami įgaliojimai iki 2011 m. birželio 30 d. priimti 5 straipsnyje numatytos lyginamosios metodikos pagrindą ir derinti (I priedo 3 ir 4 punktus) su technine pažanga. Parlamentas ir Taryba gali bet kada atšaukti deleguotus įgaliojimus ir per du mėnesius nuo pranešimo dienos (ši laikotarpį galima prašyti pratęsti dar dviem mėnesiais) pareikšti prieštaravimus dėl deleguoto teisės akto. Parlamentui paprašius, įrašytas Komisijos pareiškimas dėl pranešimo apie deleguotus aktus per institucijų darbo pertraukos laikotarpį, taip pat bendras Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas, kuriame skelbiama, kad šios direktyvos nuostatos nebus precedentas, taikytinas institucijų pozicijai dėl deleguotų teisės aktų (žr. I priedą).

Komisijos taip pat prašoma pagal Sprendimo 1999/468/EB 3 straipsnio patariamąją procedūrą priimti įgyvendinimo teisės aktą, kad būtų nustatyta bendra savanoriška negyvenamųjų pastatų energinio naudingumo sertifikavimo sistema (10 straipsnio 9 dalis).

Sąnaudų atžvilgiu optimalūs būtiniausi energinio naudingumo reikalavimai ir lyginamosios metodikos principai (5 straipsnis ir III priedas) – Komisija parengs lyginamąją metodiką, kaip apskaičiuoti sąnaudų atžvilgiu optimalius pastatų energinio naudingumo lygius. Valstybės narės pagrįs visus reikšmingus skirtumus ir pateiks reikiamų tolesnių priemonių planą.

Esami pastatai (7 straipsnis) – ši nuostata sugriežtinta nustačius reikalavimą, kad visi esami kapitališkai renovuojami pastatai atitiktų energinio naudingumo reikalavimus ir kad energinio naudingumo reikalavimai būtų nustatyti ir pastatų dalims.

Techninės pastato sistemos (8 straipsnis) – nauja nuostata reikalaujama nustatyti techninių pastato sistemų (pavyzdžiui, šildymo, karšto vandens ir oro kondicionavimo sistemų) bendro energinio naudingumo reikalavimus.

Beveik nulinės energijos pastatai (9 straipsnis) – susitarta dėl „beveik nulinės energijos pastatų“ apibrėžties ir dėl būtinybės parengti nacionalinius planus, kad tokių pastatų būtų daugiau. Valstybės narės užtikrina, kad po 2018 m. gruodžio 31 d. nauji pastatai, kuriuose veikia valdžios institucijos arba kurie joms priklauso, o ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. ir kiti nauji pastatai būtų „beveik nulinės energijos pastatai“.

Finansinės paskatos ir rinkos kliūtys (10 straipsnis) – šis naujas straipsnis įrašytas siekiant pabrėžti tinkamo finansavimo svarbą. Valstybės narės parengia galiojančių ir siūlomų priemonių sąrašą, o Komisija pateikia turimų lėšų analizę. Iš Komisijos pareiškimo dėl efektyvaus energijos vartojimo pastatuose finansavimo aiškėja, kokių veiksmų ji ims, kad paremtų finansinių priemonių naudojimą siekiant efektyvesnio energijos vartojimo ir mažesnės taršos anglies dioksidu Europos pastatų sektoriuje (žr. II priedą).

Energinio naudingumo sertifikatai (11–13 straipsniai) – siekiant šią nuostatą sugriežtinti patobulintas sertifikatų turinys, sugriežtintas įpareigojimas skelbti sertifikatus viešuosiuose pastatuose ir nustatytas reikalavimas sertifikate įrašytą efektyvumo rodiklį nurodyti nekilnojamojo turto skelbimuose.

Šildymo ir oro kondicionavimo sistemų tikrinimas (14–16 straipsniai) ir nepriklausomi ekspertai bei kontrolės sistemos (18 straipsnis ir II priedas) – valstybėms narėms nustatytos lankstesnės oro kondicionavimo sistemų tikrinimo sąlygos yra susietos su reikalavimu užtikrinti nepriklausomas sertifikatų kontrolės ir šildymo bei oro kondicionavimo sistemų tikrinimo ataskaitų kontrolės sistemas.

Peržiūros nuostata (19 straipsnis) – peržiūros nuostata sukonkretinta nustačius direktyvos vertinimo datą (2017 m. sausio 1 d.).

Perkėlimas (28 straipsnis) – nustatytas kitas terminas, iki kurio valstybės narės turi priimti direktyvos perkėlimo priemones, t. y. „dveji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos“. Dabar nustatyta, kad nacionalinės nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama dauguma direktyvos nuostatų, taikomos praėjus dvejiems metams ir šešiams mėnesiams ir trejiems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos. Suteikta daugiau laiko (iki 2015 m. gruodžio 31 d.) 11 straipsnio 1 ir 2 dalis pradėti taikyti išnuomotiems atskiriems pastato vienetams.

4. IŠVADA

Tarybos pozicija atitinka Komisijos pirminio pasiūlymo tikslus. Todėl Komisija tekstui pritaria.

I priedas

**Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas
dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio**

„Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pareiškia, kad šios direktyvos nuostatos neturi įtakos būsimai institucijų pozicijai dėl Sutarties dėl ES veikimo 290 straipsnio įgyvendinimo ar atskirų teisės aktų, kuriuose būtų tokių nuostatų.“

Komisijos pareiškimas

„Europos Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Parlamentas ir Taryba mano, jog pranešant apie deleguotus aktus atsižvelgiama į institucijų darbo pertraukos laikotarpius (žiemos, vasaros ir Europos Parlamento rinkimų), išskyrus atvejus, kai įstatymo galią turinčiame akte numatyta skubos procedūra, siekiant užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų naudotis savo prerogatyvomis laikydamiesi atitinkamuose įstatymo galią turinčiuose aktuose nustatytą terminų, ir yra pasirengusi veikti atsižvelgdama į tai.“

II priedas

Komisijos pareiškimas dėl efektyvaus energijos vartojimo pastatuose finansavimo

„Komisija pabrėžia ypatingą finansinių priemonių reikšmę siekiant Europos pastatų sektorių pertvarkyti taip, kad energija jame būtų vartojama efektyviai ir kad aplinka būtų mažai teršiama anglies dioksidu. Komisija toliau skatins valstybes nares kuo aktyviau naudoti turimas Europos regioninės plėtros fondo lėšas (šiuo metu iki 4 proc. iš Europos regioninės plėtros fondo valstybėms skiriamų bendrų sumų galima naudoti tam, kad būtų padidintas energijos vartojimo efektyvumas ir kad pastatų sektoriuje būtų vartojama daugiau energijos iš atsinaujinančių šaltinių; be to, jau neribojama finansinė parama tausiajai viešųjų ir komercinių arba pramonės pastatų energetikai skatinti) ir padės valstybėms narėms geriau naudoti visas turimas lėšas ir finansavimą, kuriais galima pasiekti, kad paskatos investuoti į efektyvų energijos vartojimą būtų kuo veiksmingesnės.

Komisija taip pat išnagrinės galimybę toliau plėtoti visas jau įgyvendinamas iniciatyvas, pavyzdžiui, Pažangių miestų iniciatyvą¹, arba naudoti programos „Pažangi energetika Europai II“ biudžetą, pavyzdžiui, žinioms skleisti ir techninei pagalbai siekiant sukurti nacionalinius atnaujinamuosius fondus.

Be to, Komisija parengs valstybėse narėse veikiančių finansavimo sistemų apžvalgą bei analizę ir atsižvelgs į nustatytus faktus siekdama gerą patirtį skleisti visoje Europos Sąjungoje.

Atlikusi Direktyvos [2010/XXX/EB] [9a] straipsnio [4] dalyje nurodytą analizę, Komisija apsvarstys galimą finansinių paskatų plėtrą (*inter alia*, atsižvelgiant į tuo tikslu 9a straipsnio 4 dalies a punkte nurodytas priemones) ir jų optimalų naudojimą investicijoms, kuriomis būtų siekiama užtikrinti didesnę energijos vartojimo pastatuose efektyvumą.“

¹ SET planas, COM (2009) 519.